

ירושלים, י"ג בתשרי התשע"א
21 בספטמבר 2010

חוזר מס' הד-10 (27)

מעודכן נכון לתאריך 10 באוקטובר 2010

אל: הממונים על ההדרכה במשרדי הממשלה וביחידות הסמך

שלום רב,

הנדון: עדכונים שוטפים - חוזר מספר 22

להלן עדכונים והבהרות המתייחסים לנושאים שונים בתחום מדיניות ההדרכה וההשכלה בשירות המדינה:

1. לימודים במוסדות להשכלה גבוהה – שנת הלימודים תשע"א

א. **שכר הלימוד השנתי** - סעיף 51.371 (ה) 1. (ה) בתקשי"ר קובע כי שכר הלימוד השנתי הוא שכר הלימוד ללימודי תואר ראשון/שני במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בישראל ו/או במכללות אקדמיות **כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה**, כפי שהוא נקבע מעת לעת ע"י המועצה להשכלה גבוהה.

שכר הלימוד שאליו יש להתייחס במתן מענקי שכר לימודים לעובדים הינו **שכר הלימוד הבסיסי** אשר **אינו כולל** בתוכו דמי בחינות והוצאות נלוות מכל סוג, כגון: דמי הרשמה, שמירה, ביטוח, בריכה, קנסות, ריבית פיגורים לרבות לימודי אנגלית לפטור שכרונים בתשלום נוסף מעבר לשכר לימוד.

1. שכ"ל השנתי לתואר ראשון **בשנת תשע"א** יהיה: ₪ 9,521.

2. שכ"ל השנתי לתואר שני **בשנת תשע"א** יהיה: ₪ 12,866.

פרטים נוספים לגבי שכר הלימוד באוניברסיטאות באתר **המועצה להשכלה גבוהה**:

<http://www.che.org.il/template/default.aspx?PageId=73>

ב. **לידיעתכם**: שנת הלימודים האקדמית **תשע"א** תחל בתאריך 10.10.2010 ותסתיים בתאריך 10.6.2011, ועל כן באישורי ההיעדרות בשכר הניתנים לעובדים לצורך לימודים אקדמיים, אבקשכם להתייחס לתאריכים אלו, ולציין גם **במכתבי האישור המועברים לעובדים להם החליט המשרד לאשר לימודים אקדמיים**.

ג. שכר הלימוד באוניברסיטה הפתוחה נכון לסמסטר סתיו תשע"א

1. **לתואר ראשון**: **בהנחה רגילה**: ₪ 1,426.7 לקורס
בהנחה מוגברת: ₪ 1,661.7 לקורס

לאחר ניכוי ההפחתה לפי החלטות ועדת וינוגרד – ראו סעיף 4 להלן

2. **לתואר שני**: ₪ 2,150 לקורס.

3. פרטים נוספים לגבי שכ"ל באוניברסיטה הפתוחה, ניתן למצוא באתר האוניברסיטה בכתובת: <http://www.openu.ac.il/registration/5-5-6.html>

4. תשומת ליבכם לכך, ששכ"ל בקורסים לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה אינו כולל בתוכו כיום, את ההפחתה בשיעור של 26% משכר הלימוד בהתאם להחלטות וועדת וינוגרד.

משמע, האוניברסיטה הפתוחה גובה מהסטודנטים שכר לימוד מלא לתואר ראשון, ובסוף כל שנת לימודים מתבצעת התחשבות אישית מול כל סטודנט, והסטודנטים מקבלים כיום החזר בשיעור של 26% מעלות קורס בסיסי בהנחיה רגילה ישירות לחשבון הבנק שלהם.

לאור זאת, יש לאשר לעובדים הלומדים באוניברסיטה הפתוחה לתואר ראשון, אחוז מענק הנגזר מעלות הקורס בניכוי ההפחתה הצפויה בשיעור 26%.

בשנת הלימודים תשע"א צפויה ההפחתה להיות בשיעור של 501.28 ₪ לכל קורס. לאור זאת, שכר הלימוד הבסיסי לקורס בהנחיה רגילה אליו יש להתייחס לאחר ההפחתה הוא 1,426.7 ₪ ובהנחיה מוגברת – 1,661.7 ₪.

(העלות ללא ניכוי ההפחתה כפי שמפורסם על ידי האוניברסיטה הפתוחה תהיה בשנת תשע"א בהנחיה רגילה: 1,928 ₪ ובהנחיה מוגברת: 2,163 ₪).

ד. שיטת שכר לימוד מצטבר ואחיד (שמ"א) - האוניברסיטה הפתוחה

אבקש להפנות את תשומת ליבכם לכך, ששיטת חישוב שכר הלימוד לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה, החל משנת הלימודים תשס"ו, מחולקת על ידי האוניברסיטה באופן שווה על-פני 20 קורסים בהנחיה רגילה, והקורסים הנוספים לצורך קבלת התואר נלמדים ללא תשלום שכר לימוד זאת בכפוף למגבלות ולתנאים המפורטים בתקנון המצוי בקישור הבא: <http://www.openu.ac.il/registration/shema.html>.

הכוונה היא שהעלות המצטברת של תשלום 20 קורסים הנלמדים לתואר ראשון, שווה בסופו של דבר לשלוש פעמים שכר הלימוד הבסיסי, כפי שנקבע על ידי המועצה להשכלה גבוהה כדלקמן:

שכר הלימוד לקורס בהנחיה רגילה = 1,928 ₪. שכר הלימוד ל- 20 קורסים = 38,560 ₪.
שכר הלימוד לכל התואר, לאחר ההפחתה של 26% בהתאם להמלצות וועדת וינוגרד = 28,534 ₪.

תוצאת חלוקת סכום זה לשלוש, תיתן סכום של כ- 9,511 ₪, סכום הקרוב מאוד לשכר הלימוד הבסיסי כפי שנקבע על ידי המועצה להשכלה גבוהה.

הואיל וידוע לנו שלימודי תואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה הינם לימודים הדורשים השקעה אישית גדולה מצד הלומדים בלמידה עצמית, והואיל וידוע לנו שרוב העובדים הלומדים במסגרת האוניברסיטה הפתוחה, לומדים במסגרת ההנחיה המוגברת לפחות מחצית מהקורסים הנדרשים ללימודי התואר הראשון, לא הגבלנו בשנים הקודמות ואיננו מגבילים גם כיום, את השתתפות המשרד בשכר הלימוד בקורסים לתואר ראשון, להנחיה רגילה בלבד.

משמעות הדבר היא כי **המשרד רשאי** להעניק מענק שכר לימוד לעובדים הלומדים לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה גם בקורסים **בהנחיה מוגברת** שעלותם גבוהה ב- 235 ₪ לכל קורס, ובסך הכל גבוהה **בכ- 1,878 ₪** לכל התואר, משכר הלימוד באוניברסיטה רגילה.

במילים אחרות: מענק שכר הלימוד יהיה לפי עלותם של 18 קורסים + קורס אחד באנגלית **בהנחיה מוגברת**, כפול אחוז המענק עליו החליט המשרד בכפוף להוראות התקשי"ר בנושא זה (ראו גם סעיף ז' להלן).

להלן דרך החישוב:

שכר הלימוד לקורס בהנחיה מוגברת = 2,163 ₪. שכר הלימוד ל- 19 קורסים = 41,097 ש"ח.
שכר הלימוד לכל התואר, לאחר ההפחתה של 26% בהתאם להמלצות וועדת וינוגרד = 30,412 ₪.

תוצאת חלוקת סכום זה לשלוש, **תיתן סכום של כ- 10,137 ₪.**

לאור כל זאת, ההפרש בין שכר הלימוד בהנחיה רגילה ל- 20 קורסים לשכר הלימוד בהנחיה לבין שכר הלימוד בהנחיה מוגברת ל- 19 קורסים המאושרים ע"פ הוראות התקשי"ר הינו **כ- 1,878 ₪ בלבד.**

ה. שכר הלימוד כפי שהוגדר לעיל בסעיפים א', ג' ו-ד', הינו **שכ"ל היחיד** אליו יש להתייחס במתן אישורים למענקי השתלמות על-פי סעיף **51.371 (ה) 1.** (ה) לתקשי"ר, וכך גם במקרים בהם שכ"ל השנתי גבוה מסכום זה (לדוגמא: במכללות אקדמיות או בתוכניות מיוחדות ל-M.B.A).

ו. הוראות התקשי"ר בסעיף 51.371 ה.1.ז. קובעות כדלקמן:

"המשרד רשאי לאשר לצורך לימודים **במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בישראל ו/או במכללות האקדמיות, כמשמעותן בחוק המועצה להשכלה גבוהה**, במגמות לימוד המוגדרות על-ידי המעסיק כחיוניות למילוי תפקידו של העובד ותורמות תרומה של ממש למילוי תפקידו ולהעלאת רמתו המקצועית של העובד (כאמור בנסמך 1 ב-ג לעיל), לתואר ראשון, שני, שלישי ולימודי תעודה אקדמיים: מענק שכר לימוד בשיעור של עד 90% מגובה שכר הלימוד הבסיסי, עד 8½ שעות היעדרות בשבוע ולא יותר מ-28 ימי היעדרות בשנה, ועד 6 ימי היעדרות בשנה לבחינות (ליום הבחינה בלבד); (ט/21)"

על פי חוות דעת משפטית שקיבלנו, **רשאים** המשרדים לאשר לעובדים מענקי השתלמות והיעדרות בשכר לצורך לימודים, במוסדות להשכלה גבוהה ובמכללות אקדמיות כמשמעותן בחוק המל"ג, **גם ללומדים בתוכניות לימוד אשר קיבלו "היתר"** ולא רק בתוכניות לימוד אשר זכו ל"הכרה" כולל במכללות אקדמיות, אשר קיבלו "היתר", כאמור.

ז. **תוכניות לימוד אקדמיות המשולבות עם לימודים באוניברסיטה הפתוחה**

בתוכניות לימוד **לתואר ראשון** הכוללות גם קורסים של האוניברסיטה הפתוחה, רשאי המשרד להתייחס ללימודים המשולבים כאילו היו כל הלימודים באוניברסיטה הפתוחה **לעניין מענק שכר הלימוד בלבד** כדלקמן:

מענק שכר לימוד בשיעור של עד 75% מגובה שכר הלימוד לכל קורס אקדמי. **החל מהקורס השמיני** ניתן לאשר מענק שכר לימוד של עד 90% מגובה שכר הלימוד לכל קורס אקדמי.

המכסה המרבית למענק שכר לימוד לתואר ראשון היא עלותם של 18 קורסים, (במקרים בהם מקנה כל קורס 6 נקודות ובסה"כ 108 נקודות זכות לתואר), **ובנוסף קורס אחד באנגלית.**

במקרים בהם מספר נקודות הזכות לקורס **קטן מ-6 נקודות זכות**, ניתן לאשר בסה"כ לתואר אחד לא יותר מ- 108 נקודות זכות, ובנוסף עלות קורס אחד באנגלית. השתתפות המשרד בעלות הקורסים שמספר הנקודות בהן קטן מ- 6 נקודות זכות תהיה **באופן יחסי** לעלות קורס בן 6 נקודות זכות באוניברסיטה הפתוחה.

ההיעדרות בשכר לצורך לימודים ומבחנים לא תעלה על המכסה המירבית לתואר ראשון **באוניברסיטה רגילה**, קרי, עד 28 ימי היעדרות בשכר **בשנה** לצורך לימודים ולא יותר לא יותר מ- 84 ימי היעדרות **לכל התואר** (לשלוש שנות לימוד), עד 6 ימי היעדרות בשכר **בשנה** לצורך בחינות, ולא יותר מ- 18 ימי היעדרות בשכר לצורך בחינות (ליום הבחינה בלבד) **לכל התואר** (לשלוש שנות לימוד).

כל זאת בכפוף לאמור בסעיפים 1. ג' וד' לעיל.

2. מלגות הצטיינות ומלגות קיום - הבהרה

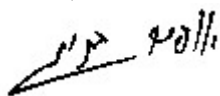
בסעיף 2 בחוזרנו "עדכוני שוטפים – חוזר מספר 8" קבענו כי "במקרים בהם עובדים המבקשים מהמשרד מענק שכר לימוד, **אינם משלמים בפועל** שכר לימוד מלא או חלקי לאוניברסיטה בשל קבלת מלגות או בשל כך שאחד ההורים/קרובים הוא עובד אוניברסיטה, אין לאשר מענק שכר לימוד הגבוה משיעור שכר הלימוד המלא, הכולל את המלגה או את הפטור".

בחוזר זה גם הוסבר בפירוט רב מהו שכר הלימוד במקרים אלו, שממנו רשאי המשרד לאשר מענק השתלמות לצורך הלימודים האקדמיים של העובד.

לאור שאלות שנשאלו מן המשרדים, נבקש להבהיר במקרה זה כי ה"מלגות" האמורות בחוזר זה, **אינן כוללות מלגות מחיה ומלגות הצטיינות**.

משמע, במקרים בהם מקבל העובד מלגת מחיה או מלגת הצטיינות, **רשאי** המשרד לאשר לעובד מענק שכר לימוד רגיל, כמפורט בסעיף 1. א' לעיל, וזאת בכפוף לתנאים לקבלת מלגת המחיה (אחוז משרה בה רשאי העובד לעבוד כתנאי לקבלת המלגה וכד').

בברכה,

אופיר בניהו

מנהל אגף בכיר הדרכה השכלה ורווחה

העתק:

מר שמואל הולנדר – נציב שירות המדינה
מר שוקי אורן – החשב הכללי, משרד האוצר
מר יעקב ברגר – המשנה לנציב שירות המדינה
מר יוסי כהן – המשנה לממונה על השכר והסכמי עבודה, משרד האוצר
מר דן ג'ונה – סגן בכיר לחשב הכללי, משרד האוצר
סמנכ"לים בכירים למינהל ולמשאבי אנוש במשרדי הממשלה וביחידות הסמך
חשבי וגזברי משרדי הממשלה ויחידות הסמך
חברי ההנהלה והממונים בנציבות שירות המדינה
מנהלי משאבי אנוש במשרדי הממשלה וביחידות הסמך
גב' רינה ברקת – סגנית מנהל אגף בכיר (הדרכה והשכלה), נציבות שירות המדינה